

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus, Dimecres 28 de Septembre de 1898

Núm. 8.708

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Administració y Redacció

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Jauguera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la província

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, 80, prop a la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

Secció doctrinal

Dos pensaments lloables

Si es d'aplaudir la idea de la formació d'un sol cos del Principat de Catalunya, no ho es menys la de que la Diputació celebri l'important concert econòmic amb lo govern de Madrid a semblansa del de Navarra.

A pesar de que nostra Diputació está formada de polítics al us del dia, encara tenen sos individus certa respecte y no s'atreveixen a procedir com altres Diputacions d'Espanya que descuidan los serveys que per la ley los hi son encarregats, malbaratant los caudals de las respectivas provincias. La Diputació de Barcelona sembla que tracta de ferse sen lo pensament del Foment de la producció nacional, que es lo genitor del esmentat projecte, y desde ella deurá passar als municipis de la provincia per si consideran beneficiós pels interessos dels contribuyents la celebració del concert econòmic projectat.

Aquesta consulta ns consta que ha sigut molt ben rebuda per la inmensa majoria de la població de la provincia, que s'ha disposat a contestarla favorablement.

Será del cas que quan la Diputació volgués pendre resolucions trascendentals sobre los variats assumptos que li están encomanats, avans de resoldrels los fes passar a las corporacions populars, com són los ajuntaments, y ls centres econòmics y polítics de la provincia. Perque deu tenirse en compte que no tots los partits tenen representació en la Corporació Provincial sino que d'aquesta se n'han apropiat dos del *turno pacífico*, permetent que ls republicans y carlins hi tinguin algun que altre representant del seu partit, no per dret propi, sino a títol de precari.

Si quan la ciutat de Barcelona s'ha cregué en perill de ser bombejada per la flota del Estats Units, la Diputació Provincial va oferir de sos fondos cinch centas mil pessetas.

Tantsols dita determinació fou filla d'una impressió y no de la reflexió y serenitat que no poden perdre may los que tenen encomanat lo govern dels pobles, especialment en los dias de perill.

Si sempre son convenientes los concerts econòmics, ab més motiu ho son en las actuals circumstancias.

Perdudas las islas de Cuba, Puerto Rico y Filipinas de la dominació espanyola, queda sense colocació un número d'empleats esferehidors. Pensém que no fa pas gayres dias lo Govern digué que tantsols los empleats de Filipinas pera poguer viure necessitavan un milió diari. Quant deurán necessitar los cessants de Cuba y Puerto Rico? No ho sabém, més no fora pas temerari presumir que n'ecessitan tres végadas més, si s'ha en compte que mentres durá la dominació espanyola en aquestas duas ultimas islas los empleats que per regla general s'hi enviavan eran de més representació que ls de Filipinas, resultant, per lo tant, lo gasto de tres milions diaris. Y com, per altra part, dels territoris conquistats pels nort-americanos lo nostre gubern no n'trenará ja res més, es clar com la llum del dia que l'pressupost d'ingressos de la península no permeterá socorre a tants desgraciats que no tenen ahont caure mors y que tenen ambició de sobras pera escalar los llocs més ben pagats del Estat, pero que per buyts que s'fassin en la Península no abastarán pera deixar passat els cessants d'Ultramar.

Lo Govern, devant de tal conflicte, que es ben se-

gur lo preocupará més y més que la guerra y l' tractat de pau ab los Estats Units, no tindrà altre remey que donarlos unas credencials que ls permetin viure ben recreats en la Península, sens aumentar lo pressupost gastos, deixantlos fer lo que feyan en las Antillas. Es del tot escusat dir com obravan les que desde Madrid eran enviats a pasturar per aquells mons de Deu. N'hi ha prou ab saber que ls habitants de Puerto Rico reben als conquistadors com a llibertadors sens. Aixó no s'registra en cap historia dels pobles civilisats.

Dintre de poch temps veurém esparramarse per totas las provincias que avuy componen l'Estat espanyol una colla d'afamats que, com una manada de llops, se dragaran lo pá d'infinitat de familias que tenian un passament, fruyt del treball y del estalvi de sos pares.

No será pas Catalunya la que menos sufrirá de las contrarietats del act al conflicte. Los catalans inventarán máquinas pera l'traball. Los castellans inventant frases per aprofitarse del treball dels catalans. ¡Ditxosos aquests, que no s'adonan de que ls de fora de Catalunya ab inventar una frase ja n'tenen prou per aprofitarse del producte de son treball! Y com aquesta temps ha que l'han trobada. *La riqueza oculta.*

Si, buscan la riqueza amagada; pero, no hi ha pas dubte, trobarán la miseria manifesta. Cada vuyt tindrán d'entendres ab un investigador que busca la *riqueza oculta*, y per convéncel de que s'ha equivocat, los millors arguments serán paquetots no massa petits de Bitllets de Banc. No's reñin que tingan rahó. Aqueixa ja fa molts anys que la gent diu que caygué daltabaix del pont de Lleyda y encare ningú l'ha trobada.

De ditas investigacions no se'n escapan ni ls agricultors ni ls industrials, ni tampoch los comerciants.

En un país com lo nostre en que ls contribuyents sempre han de defensarse dels seus guberns en materias d'impost, es deliciós viurehi. Sembla com si un se trobés en lo país-terrenal avans del pecat de nostres primers pares. Aixó no passá a Fransa, ni a Bélgica ni en lloch del mon: solzament passa en aquest poble adormit que te tan dura la pell de la esquena que per cops que ls guberns hi descarreguin, may sé'n sent.

Quan dintre d'Espanya se sent positivament que hi ha disset milions d'hectáreas de terra que no tributan, per no estar encare amilleradas, venen a Catalunya a buscar la riqueza amagada en otras provincias. Per aixó no la troberán may. Catalunya paga la tercera part de las contribucions d'inmobles y bestiar de tota Espanya. Catalunya paga com set y pico de las otras provincias. Cal reparar tantas injusticias.

No hi ha dubte de que l'pensament de celebrar concerts econòmics ab lo Govern es una garantia de que desaparega tanta iniquitat. Pero es menester també evitar investigacions del poder central, puig ab aqueixa excusa, ls encarregats de dit servey explotan als contribuyents fent un bon negoci encare que sens trobar la riqueza contributiva. Per aixó farà be nostra Diputació de contractar ab lo Govern la rescudació dels impostos y la formació del catastro.

La creació d'un sol organisme administratiu a Catalunya y la autonomia económica son dos pensaments lloables. No obstant, nos crida l'atenció l'«Diario del Comercio» que diu: «No somos catalanistas; la idea de una política regional, de una autonomía política, la consideramos utópica; las reivindicaciones de los regionalistas históricos las consideramos peligrosas. Aném a pama. Es molt possible que l' que aixó ha es-

crit desconex las cosas que ls regionalistas históricos, volém reivindicar. D'altra manera, no sabém, veure d'ahont se treu la utopia, tota vegada que las reivindicacions les informa un sentit práctic que molt contents podrian estar los que patrocinan los aludits pensaments de portarlos a la práctica ab la senzillesa y conclusió que ho feu l'assemblea de Manresa.

Los utopistas son ells, que, a pesar de la experiencia y dels desenganys que de Madrid han rebut, encare no saben qué ferse, y, escarnint a aquells joves enamorats d'una noya coqueta que, per mes que la noya ls ne fassi cada dia de més crespas, no s'atreveixen a trencar las relaciones, volen renyirhi, pero com més desayres los fa més se n'engrescan. Venhen sa dignitat ofesa, y, no obstant, l'amor que per ells senten los hi priva de demostrar que tenen voluntat propia. Donchs los iniciadors de la autonomia económica son los enamorats de la noya coqueta. ¿Quí son, donchs, los romàntics, ells ó ls regionalistas históricos?

A nosaltres are com are ns fan l'efecte que volen construir un carruatje sense rodas. Veurém com ho farán pera ferlo corre.

Tampoch compreném ahont veuen lo perill en las reivindicacions políticas de Catalunya ni tantsols atiditjaríem que ns no'esperem d'una avans esmentat. maneres no daptém de la bona intenció dels que treballan pera fer un sol organisme administratiu de tota la Catalunya, y per aixó sol ja trobém meritoris los travalls empleats a tal fi.

Tenim la ferma persuació de que l'tal projecte, si s'porta a terme, será incomplet en lo terreno de la práctica. Una nacionalitat per ser autònoma no pot limitar-se a un sol organisme. Los variats organismes de que s'compon han de formar un conjunt armònic que ls permeti l'funcionament expansiu, sense trabas de cap mena. De lo contrari, la máquina funcionarà ab irregularitat y no farà feyna, y si la fes, seria dolenta y desordenada.

No's cregui pas que volguém destorbar ni dividir parers. Al contrari, desitjém la unió de tots los bons catalans y voldríem veure portada a cap la obra empresa ab la mejor perfecció possible. Y ns dol en l'ánima que no s'aprofitin las actuals circumstancias pera ra regenerar a nostra terra, que está molt mala y no's curará ab cataplasmas. Necessita de remeys forts pera curarse las feridas que 65 anys de parlamentarisme li han obert en totas las parts del cos.

RAMON PARERAS y NOGUERA.

(De *La Revue*).

Lo bestiar y ls aucells

Son molts los aucells que viuen a expensas dels remats, pero al propi temps prestantlosi bons serveys, puig que ls lliuran de parásits.

Per aixó se pot veure que existeixen verdaderas amistats entre certas especies d'aucells y ls bous, los búfals, los camells, los bens, etc.

Hi ha aucells pera ls remats, com hi ha «pedicuros» pera ls homes. Abdós parts reportan ventatjas, per lo qual queda entre ells establerta una petita associació, fundada en l'interés recíproch.

Los naturalistas coneixen especialment un aucell anomenat «picabuey», cual nom expressa be lo que fa. Frecuenta los grans remats de bous y li agrada també tractar ab los búfals, los camells, l'elefant y l'rinoceront.

Los «picabuyes» visitan la reunió dels grans mamífers en bandadas de vuyt á deu. Aquest aucell es algo més gran que 'l estornell. Son bech es curt, robust y comprimit. Pujan per lo cós dels mamífers com ho fa la garsa per los arbres. Se penjan del ventre del animal, pujan y descendeixen á lo llarch de las camas, se posan sobre 'l llom, sobre 'l morro, verificant una cassa tan activa com destra de moscas, y treyant las larvas que 's troban en la pell.

Durant lo temps que emp'ea en aixó 'l aucell, lo pesat animal permanece tranquil, semblant comprendre que 'l lleuger dolor que experimenta li compensa lo benefici que resulta de veures lliure dels parásits que 'l incomodan.

La paciència que demostran lo bou, lo búfalo ó 'l elefant quan tenen al aucell sobre l'esquena ó demunt lo cap, es resultat de la reflexió y la costum, puig que 'ls animals que per primera vegada reben la visita del «picabuey» se posan á corre fora de sí.

Nous usos del paper

Un veterinari de Londres, anomenat J. Do'lar, ha inventat una «ferradura de paper» que, naturalment ja no deu anomenarse ferradura. Se compon de paper comprimit y se ficsa al casco del cavall agafantla ab una barreja de cola y d' engrut; resulta poch passada y de molta duració.

La revista *Paper and Pulp*, de Londres, afirma que en las excavaciones de Pompeya s' han trobat sabates de paper lleujers ó impermeables.

També llegim que 's construeixen bicicletes de paper, quals tubos resultan tan sólits com los de hacer y están formats de la mateixa pasta que las rodas pera vagons de ferrocarril.

Los colls, punys y pits de paper pera camisas se coneixian fa ja molt temps, pero ara s' ha posat á la venda en Alemania un nou pit, composta de set fulls; superposadas com las fullas d' un calendari esfoliador: quant se noti que estigui brut lo pit, s' arrenca la fulla del demunt y apareix immaculada la següent. Sembla que, pera colm de originalitat, se imprimeixen en lo revés de cada pit calendaris, folletins per entregas, anuncis y reclams.

Varis de nostres suscriptors que 'l passat diumenge se trobavan prenent la fresca en lo passeig de Mata, ahont hi havia també un bon número de distingidas senyoretas, nos participan, pera que ho trasladem á la primera autoritat local, que á dos quarts d' onze de la nit s' apagaren tots los fanals que iluminan aquell recreatiu siti.

Com en aquest any la tardor s' ha fet cansonera en comensar y en cambi 'l istiu s' allarga mes de lo que tothom voldria, nos sembla que, si las llums s' apagaren perque aixis ho te disposat 'l Ajuntament, convindria que tornés sobre 'l acort, donchs sense llums lo passeig de Mata y en una nit de fosca, la veritat, te ben poch atráctius.

Si 's reuneixen suficient número de senyors regidors avuy al mitj-dia 'l Excm. Ajuntament celebrarà sessió de primera convocatoria.

Al Ajuntament que tant s' ocupa de la contribució industrial li volém fer una pregunta:

¿Sab quin resultat prácticich va donar la visita á Madrid de la Comissió que hi enviá Tarragona pera conseguir del ministre d' Hisenda que en lloch de pagar per la Base 4.ª ho fassi per la 5.ª del vigent Reglament?

Perque com ja várem dir al seu degut temps es aquesta una qüestió que interessa molt á nostra ciutat la qual hauria de demanar lo mateix que la capital.

Tenim la pretensió de creure que en la primera sessió del Ajuntament se tractarà aquest assumpto de la manera que convé als interessos generals de la població y en particular als dels industrials y comerciants.

Los telégramas que venen de Madrid encare s' ocupan de la rendició de Santiago de Cuba y de si hi havia ó no queviures.

Y lo pitjor es que no ho fan pera donar llum sobre aquest assumpto, sino que segueix sense poguersen treure aygua clara.

¿Cóm se coneix que 'ls corresponsals hi tenen una prima ab aixó dels telégramas!

Desde que las Cortes s' han tancat lo país s' ha tornat á quedar ensopit y á tirarse tot á las espallas.

Lo que es aixis ja farém via pel camí de la regeneració, ni un soldat romá quan va á la professó triga més d' arribar á la Iglesia d' ahont ha sortit.

Ah' á la tarde tingué lloch l' enterro civil del jove Mario Ferré Segarra, colaborador de *La Autonomia*.

A son enterro hi assistí molta concurrència, ostentant lo cotxe mortuori una corona de flors naturals y un noy portava en una safata un pensament ofrena de la Redacció del mentat colega.

Enviém á la familia del malhaurat jove y á la redacció del colega *La Autonomia* la expressió de nostre condol per la pérdua que han suferit.

Ha sigut nombrat y ha pres possessió de son càrrech, Administrador de Correus d' aquesta ciutat, don Luci Rosa, havent sigut traslladat á Tarragona lo Sr. Guirao que 'l desempenyava.

Lo *Diario de Tarragona* tracta de contestar á la protesta ab que la premsa local rebé un de sos escrits titulats «Conducta extrema» y després de fer constar que no sent cap classe d' odi per la nostra ciutat, afegeix que 'ls escrits de contestació al seu article no van á ell sino als 118 soldats repatriats «cassadors de Simancas».

Avist lo colega se n' ha sortit del mal pas donat; y ja que declara que considera á Reus com una de las primeras poblacions d' Espanya ahont s' acull y 's dona franca hospitalitat al foraster, lo millor es que 'l perdoném.

Diu «El Ampurdanés» de Figueras:

«Es tal lo número de nyányigos malalts que hi ha dels que 's troban detinguts en lo castell de San Fernando d' aquesta ciutat, que, no cabent en l' Hospital civil, sembla que s' han tingut d' habilitar dependencias en lo mateix castell pera albergarlos, y que 'ls allí colocats son en número considerable. Aixis se 'ns ha dit.

Son ja més de ciacuenta, si no estém mal informats, lo deportats cubans que han mort dels que 's destineren á aquest camí.»

Lo «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica una circular disposant que passin á situació de hagin cumplert sis anys en servey actiu, y que 'l mateix benefici se concedeixi als que ingressaren en files ab retrás, á mida que vagin cumplint dit temps.

En octubre próxim serán llicenciats los soldats dels reemplaços de 1892, 1893 y 1894, que portan en files més de tres anys.

Lo reemplaç de 1895 quedarà en actiu solament lo temps necessari pera la instrucció dels minyons de la última quinta que van á ingressar en caixa.

En un curt plasso quedarán en files solament los soldats que no portin tres anys en lo servey actiu.

La majoria dels que regressin d' Ultramar rebrán immediatament la llicencia.

Segons datos publicats per la Direcció del Institut Geogràfic y Estadístich, la emigració y la immigració en lo segon trimestre d' aquest any ha sigut la següent:

Los emigrants durant dit período foren 8.597, d' ells 1.986 donas.

Sortiren cap á Europa 882, cap á América 3.408, cap al Africa 4.240 y cap al Asia y la Oceanía 78. D' aquestos emigrants 4.112 son pagesos.

La corrent d' immigració arribá á la xifra de 17 mil 548.

Procedían d' Europa 2.134, d' América 8.718, del Africa 4.892 y del Asia y Oceanía 2.304. La major xifra d' aquesta immigració correspon á soldats de Cuba y Filipinas.

Al Africa apareixen casi nivellats los dos datos estadístichs.

Entre 'ls immigrants han retornat á Espanya 4.789 pagesos.

Ahí cumplí lo vuyté aniversari de la mort del Excelentíssim Sr. D. Francisco de P. Rius y Taulet, primer marqués de Olérdola, inolvidable Alcalde que fou de Barcelona y á qual non y bon recort van unidas las moltas é importants milloras de que dotá á Barcelona y 'ls principals aconteixements succehits en la mateixa durant sas diverses gestions municipals, entre las que mereix perpétua recordansa la primera Exposició Universal celebrada en 1888.

Los periódichs de Mahó donan com probable que la Companyia mahonesa de vapors «La Marítima»

abriga 'l projecte de que 'l vapor que serveix la línia de Palma, empengui aviat alguns viatjes á Alger, si 's reuneix número suficient de viatjers. Afegeixen també que als treballadors que creguen trobar treball en aquella colonia francesa, l' Ajuntament de Mahó los hi procurarà facilitats pera realisar lo seu propòsit.

Llegim en un periódich de Barcelona:

«A una dona domiciliada en lo carrer de Vistalegre se li van presentar diumenge dos subjectes, fingintse un d' ells caixer de la casa Arnús, y després d' entaular conversació li van manifestar que tenian l' encàrrech de repartir una crescuda cantitat entre algunes familias necessitadas, cosa que no podian realisar perque 'ls quatre mil duros que portavan eran en bitllets de mil pessetas. Baix aquesta base, la víctima s' avení á entregárlshi quatrecentos duros que tenia, deixantli 'ls altres, en garantia, 'ls quatre mil en bitllets... que resultaren trossos de diari.

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d' ahir per diferents especies puja la cantitat de pessetas 969 80.

La sessió d' ahir

President: Pot S. S. continuar son discurs.

Diputat: Pocas paraules tinch que afegir á mon discurs, limitantme solament á suplicar se serveixi disposar pera la regeneració de las verdaderas espanyolas l' ús del *Cheviot Inglés* que ven la casa PORTA de Reus.

Próximament la tela holandesa de cotó X.

ESCORIAS THOMAS.
Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

Secció de Varietats

LA IDEA

Tenim costums tan bellas per las de las Castellans

tan puras y tan nobles que al mon son molta els pobles que 'ns volen imitar.

Si allá d' enllá del Ebre el poble ab boja febre s' entrega al vil toreig, y á pura las canyitas, repica pataitas al enfadó rasqueig

ingrat d' una bandúrria y en ell tota la púrria, ab gestos excitants de zulos y manolas al jerech! de castanyolas, seguit de cinichs cantis

vol invadir la Ibéria sembrantne la miséria envers cap á Llevant; joh, filla! esteu alerta pel dia que 'ns desperte el crit de: ¡¡Sempre avant!!

Aquí, sols, la sardana que 'ls cors tant agermana al só del tamborí, verá sempre 'l dilema d' eix poble que s' emblama ab son gloriós *Ahí*.

Aquells que s' aparellan, nervuts y se castellan: els braus xiquets de Valls, aquells son fills del temple y al mon donan eczemple d' atletas, sos travalls...

Las paladinas gestas de sas capdals conquestas van senyalant al mon qu' encare tenim Pátria (1) y es ella y no cap altra qui 'ns fa dú altiu lo front.

(1) Catalunya.

Malheja las tendencias, incuas influencias cobarts d' aquí y d' allá; qu' hermós será aquell día qu' ab ampla autonomia poguemnos gobernar!

Llavors al flamenquisme y ab ell lo caciquisme dirém ab veu potent, veyentne triomfanta la idea sacre-sante: d' allí, ¡ni gent, ni vent!...

J. BORRUT y SOLER.
Barcelona, Setembre, 98.

Secció oficial

Registre civil

del día 26 de Septiembre de 1898

Naixements

Teresa Ramón Guardias, de Andreu y Providencia.—Dolors Roca Miró, de Primitiu y Dolors.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Antonia Cugat Ar'ells, 76 anys, Sant Esteve.—Josepha Rabasó Muntal, 1 any, Montserrat 13.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Wencelso.
CULTS RELIGIOSOS
Parroquia de Sant Francesch
Continúa en aquesta Iglesia la Novena del P. Sant Francesch.
Parroquia de Sant Joan Bautista (Providencia)
Segueix la Novena al P. S. Francesch d' Assis que tindrà lloch tots los dias durant la missa de las 8 ab exposició.
Sant de demá.—La Rendició de Sant Miquel.

Secció comercial

Moviment del Port de Tarragona

Entradas del dia 25
De Bilbao y esc. en 32 ds. v. «Cabo San Martín», de 1.210 ts., ab efectos, consignat a Marian Peres.
D' Argel en 2 ds. v. francés «Algerie», de 711 ts. en lastre, consignat a don Enrich Terré.

Despatzadas
Cap.
Entradas del dia 26
Cap.
Despatzadas
Pera Marsella y esc. v. «Cabo San Martín» ab carga general.
Barcos a la carga
Dimecres 28
Pera Liverpool v. «Francolí», son agent don Modest Fénech.
Dijous 29
Pera Bilbao y escalas vapor «Cabo Quejo», consignatari don Marian Peres.
Pera Valencia, Alicante, Almería y Málaga vapor «Alcira», que despatxa don Antoni Mas.
Pera Bilbao y esc. (tent la de la Puebla) vapor «Melitón González», que despatxan los senyors Fills de Benigne Lopez.
Divendres 30
Pera Amberes v. «Arana», consignataris senyors Mac-Andrews y C.
Pera Cete y Marsella vapor «Cabo «Roca», consignatari don Marian Peres.
Pera Valencia y Cullera vapor «Cervantes», son agent don Joseph Maria Ricomá.
Dissapte 1 de Octubre
Pera Liverpool vapor «Ulloa», consignataris senyors Mac-Andrews y C.
Pera Halifax, Quebec y Montreal estará a la carga lo vapor «Beliona», consignatari senyors Mac-Andrews y C.
Dilluns 3
Pera Cete, Marsella y Génova vapor «Játiva», consignatari don Antoni Mas.

Pera Gothemburgo, Copenhagen, Stockelmo, Christiania, Bergen, Maimó, Helsingborg, Norrköping, Gefte, Sundswall, Stettin, Danzig, Koenigsberg, Libau, Riga y demás ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia, estará a la carga del 4 al 5 d' Oátubre lo vapo, «Italia», que despatxan los senyors Boada germans.

J. Marsans Rof
Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS
Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	57'60	Aduanas	88'75
Exterior	66'10	Norts	24'65
Amortizable	67'50	Fransas	28'75
Cubas 1896	69'		
Cubas 1890	51'37	Obs. 6 0/0 Fransa	79'50
Exterior París	43'05	Id. 3 0/0 »	40'87

GIROS
París 60' Londres 40'50
Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.—Compra y venda al comptat de tota classe de valores.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los païssos.

Bolsí de Reus
CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27
Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	57'67	Cubas del 86	68'75
Exterior	66'10	Cubas del 90	51'37
Colonial	74'	Aduanas	
Norts	24'70	Ob. 5 p/100 Almansa	78'62
Fransas	28'80	Id. 3 p/100 Fransa	41'
Filipinas			

PARIS
Exterior 43'05 Norts
GIROS
París 60' Londres 40'50
Se reben órdenes pera operaciones de Bolsa. Compra y venta al comptat de tota classe de valores cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los païssos.

Gambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Llauredó Prats, D. Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	à 90 dias fetxa.	
	» à 8 dias vista.	
París	à 8 dias »	
Marsella	à 8 dias »	

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		750	
Industrial Farinera	725	500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	450	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Compañia Reusense de Tranvias			
Compañia Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100		200	

Anuncis particulars

¿Qué es hernia?
La hernia, terme facultatiu que significa lo que valgarment s' anomena quebradura, quibranca, relaxació (trenca), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Cóm se coneix?
Per la excrecencia, (bulto), més ó menós tou ó més ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las més de las vegadas tirantse al llit

¿Quinas son sas consecuencias?
La persona que sofreix aquesta dolencia orgánica, que apareix moltes vegadas insensiblement y per relaxació natural dels teixits, ó be a consecuencia d' un esforç voluntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, està exposat continuament a una mort horrible; per aixó basta una mala digestió, ó una petita inflamació en la vora de l' anella ù obertura que deix passar l' intestí pera efectuar-se la estrangulació del mateix

Consecuencia de lo dit es lo creure que qualsevol armatost mentres tingui l' nom de braguer ja es suficient pera aliviar sa dolencia, quan no es aixis, sino que es precis que l' braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanisme, y n oper mans inexper-tas, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cautxou, ab resort pera la prompta curació dels tendres infants.

Tirants Omoplàtics pera evitar lo carrega-ment d' espatllas.

Faixas hipogàstricas pera corretgir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL
cirurgia especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Ferrocarril económic
de Reus a Salou

SERVEY DE TRENS QUE REGIRÁ DESDE L DIA PRIMER D' OCTUBRE DE 1898

Sortides de Reus: Matí, 4'10, 9'06.—Tarde, 2'32, 5'43.
Sortidas de Salou: Matí, 4'56, 16'49.—Tarde, 5'10.—Nit, 7'25.

Tranvia a vapor desde la estació del ferrocarril económic fins frente l' carrer Closa de Mestres.
Sortidas de la estació: 11'20 matí.
Sortidas de la Closa de Mestres: 8'45 matí y 2'15 tarde.
Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.
Reus 26 de Septiembre de 1898.

TELEGRAMAS

Madrid 27.

La Compañia trasatlántica ha ofert al Govern dotze barcos més pera efectuar ràpidament la evacuació de lo gran Antilla. Si no s' aceptessin aquets barcos se tindria que acudir als trasatlántichs nort-americanos, porque 'ls Estats Units volen que la evacuació sia un fet avans de terminar lo mes de Novembre.

—Está resolt lo regrés dels barcos y llanxas de guerra que hi ha en las Antillas. Los que no tingan condicions vindrán remolcats per los trasatlántichs, y las canoneras anirán sobre la cuberta dels remolcats.

A París s' ha acordat la revisió del procés Dreyfús.

—Lo govern ha resolt pagar tots los gastos de la guerra segons vagi tenint recursos pera ferho. Ha dividit en tres grupos lo deute. En lo primer hi van compresos los gastos més apremiants, los giros dels capitans generals de Cuba, Puerto Rico y de lo que quedí del Arzipielach. Se calcula la suma en 60 milions de pessetas.

—Se dona com fracassat l' empréstit de Almadén.

—El Liberal diu que quan lo govern creya ja desbaratada la tormenta, se troba de moment ab las majors dificultats perque no hi ha diner y l' país no pot fer nous sacrificis.

Dihen de Canarias que l' transport «General Valdés» ha sortit de Tenerife ab direcció a Tanger, portant a son bordo al Sr. Ojeda, lo qual sortirà inmediatamente pera Paris.

—Baix la presidencia del ministre de Foment se reuní ahir la comissió permanent del Consell d' Instrucció pública, pera ocuparse de las reformas que han d' introduhirse en las facultats.

—Se relaciona lo descens suferit per los valores ab lo més aspecte que presenta lo problema dels recursos.

Lo fet de que 'ls cambis hagin pujat s' atribuheix a la possibilitat de que s negocihi un empréstit al extranjer.

—Ha circulat lo rumor de que l' grupo autonomista que a la isla de Cuba reconeix la quefatura del senyor Giberga s' unirà als rebeldes.

—Dihen de Washington que Máxim Gomez ha publicat una alocució com pera sincerar sa conducta.

Al efecte parla d' una carta que Martinez Campos li enviá en Janer de 1896, escrita en l' ingeni Pulido, y en la qual lo capdill espanyol li feya algunas indicacions que han vingut a donarli posteriorment la rahó.

—Han circulat rumors d' haver ocorregut en la frontera portuguesa on desaffio personal entre dos se-usdors molt coneguts, pero s tracta d' infundi.

—Abir fondejá a la Coruña lo «Ciudad de Cádiz» conduhint repatriats.

La Sanitat del port l' ha admés a lliure plática.

París 26.

Lo «Daily Mail», de Londres, diu que son apócritas totas las declaracions de Estherazy publicadas en un periódich inglés «The Oby server».

—Lo ministre de Justicia ha anunciat a sos companys que someterá al procurador de la República tots los atachs que s dirigeixin per escrit ó de paraula als instituts armats.

—Lo president de la República francesa ha arribat a París.

—Dihen de Berna que segueix la vista del procés seguit contra Luccheni.

Están cridats a declarar més de cent testimonis.

—La premsa inglesa publica varis telegramas assegurant que en lo Celest Imperi ha estallat una revolució que ha colocat lo poder en mans de la mare del que fins are ha sigat emperador.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars; dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12:44 t. mercancias, segunda y tercera.
1:57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona a Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilanova).
1:58 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9:33 m.—1:04 t.—3:10 t.—7:19 y 9:57 nit.

De Mora a Reus

4:24 m.—8:00 m.—12:05 t.—6:04 t.—7:36 n.

De Reus a Tarragona

8:30 m.—9:47 m.—2 t.—7:04 t.

De Tarragona a Reus

7:30 m.—12:25 t.—4:30 t.—8:20 n.

LO SOMATENT

De Reus a Lleyda

8:10 m.—5:23 t.

De Lleyda a Reus

5:50 m.—3:50 t.

De Reus a Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí a Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona a Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia a Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.
De Barcelona (per Tarragona), 8:30 m.

De id. directe 10:30 t.
De id. id. 1:30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendit de Lleyda) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y lo 5 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5:00 m.
Pera id. a las 2:00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens a m.
Pera id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.
Pera Tarragona, directe a las 7:00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y las líneas a las 8:00 m.
Pera Madrid, Sagossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 4:00 t.
Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.
NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buxos després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

PERA ADOB DE TOTES LAS CULLITAS Y CULTIUS
INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

ESCORIAS THOMAS

COM ADOB FOSFATAT

GARANTIZADAS PUAS SOLUBLES AL CITRAT

Lo més econòmic, lo més efícaç, lo més durader

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15-12 A 16-00 AZOE Y D'EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l'empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

balx garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.
NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buxos després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.